

Кәсіпке сезен махаббат

**Райбек Телжанұлы
Сағадатов,
Zhubanov University
Педагогика,
психология,
бастауыш оқыту
кафедрасының
оқытушысы,
тұлғалық өсу
бойынша тренер,
ментор, подкастер**

4-5 66

Осы санда

ТАҒЛЫМДЫ ТАРИХ.
ЖАҢА БАСТАУ.

8-9 66

ЛУЧШЕЕ
ЕЩЕ ВПЕРЕДИ

10-11 стр

САЯСИ
ТӘЖІРИБЕДЕГІ
АЛҒАШҚЫ
ПРАЙМЕРИЗ

12-13 66

☑ Басты жаңалықтар

☑ Главные новости

☑ Main news

«ART-YURTA» БАЙҚАУЫ ONLINE ӨТТИ

Zhubanov University ұйымдастыруымен екінші рет өткізілген «ART-YURTA» атты халықаралық көрме-байқауының қорытындысы online жүйесінде жарияланды.

Көрме-байқауға Болгарияның Благоевград қаласындағы «NEOFIT RILSKI» Оңтүстік-Батыс университетінен, Ресейдің Мәскеу қаласындағы Строганов атындағы Мәскеу көркем-өнеркәсіп академиясынан, Челябині қаласындағы Оңтүстік-Орал мемлекеттік гуманитарлық-педагогикалық университетінен, Қазан қаласындағы Қазан мәдениет институты, Орынбор қаласынан Орынбор мемлекеттік университеті мен Орынбор көркемсурет колледжінен, еліміздің оңтүстік астанасы — Алматы қаласындағы Т. Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық өнер академиясынан және басқа көптеген оқу орындарынан, сондай-ақ Zhubanov University-нен суретшілер, қолөнершілер және дизайнерлердің, барлығы 300-ден аса шығармашылық жұмыстары қойылды.

Жоба авторы, өнертану ғылымдарының магистрі, «Көркем еңбек және дизайн» кафедрасының аға оқытушысы, Еуразиялық Дизайнерлер одағының мүшесі Юлия Кузнецова: «Байқауда дәстүрлі және қазіргі заманның байланысын көркемдеген жұмыстар көп болды. Ұлттық мәдениет көрінісі, жаңашылдық, пен ойдың бірегейлігі, жаңашылдығы сезіліп, пайдаланылған материалдар мен техникалардың ерекшеліктері көз қуантты. Тіпті кейбір туындыларды оқыту процесінде әдістемелік көмекші құрал ретінде қолдануға болады», — деп қуана баяндады.

«ART-YURTA» халықаралық көрме-байқауы оқу ордасының 85 жылдық мерей тойына орайластырылды.

КОНКУРС «ART-YURTA» ПРОШЕЛ ONLINE

Итоги международной выставки - конкурса «ART-YURTA», организованная во второй раз в Zhubanov University, подвели online.

Было выставлено более 300 работ. Среди них произведения участников из Южно-Западного университета «NEOFIT RILSKI» города Благоевград Болгарии, Московской государственной художественно - промышленной академии имени С.Г. Строганова, Южно-Уральского государственного гуманитарно-педагогического университета города Челябинска, Казанского института культуры, Оренбургского государственного университета и Оренбургского художественного колледжа России, Казахской национальной академии искусств имени Т. Жүргенова Алматы и других регионов Казахстана, а так

же художники, прикладники и дизайнеры Zhubanov University.

«Многие участники в своих работах показали связь традиционного и современного времени. Радует, что среди работ прослеживалась новизна и неповторимость идеи, использовались современные техники и материалы. А некоторые и вовсе можно использовать в качестве методических пособий в учебном процессе», — рассказала автор проекта, магистр искусствования, старший преподаватель кафедры «Изобразительное искусство и дизайн», член Евразийского Союза дизайнеров Юлия Кузнецова. Международная выставка-конкурс «ART-YURTA» была приурочена к 85-ю университета.

THE «ART-YURTA» COMPETITION WAS HELD ONLINE

The results of the international exhibition - competition «ART-YURTA», organized for the second time at Zhubanov University, were summed up online. More than 300 works were exhibited. Among them are works by participants from the South-Western University «NEOFIT RILSKI» in the city of Blagoevgrad, Bulgaria, the Moscow State Academy of Arts and Industry named after S.G. Stroganov, South Ural State Humanitarian and Pedagogical University of Chelyabinsk, Kazan Institute of Culture, Orenburg State University and Orenburg Art College of Russia, Kazakh National Academy of Arts named after T. Zhurgenov Almaty and other regions of Kazakhstan, as well as artists, applied artists and designers of Zhubanov University. «Many participants in their works showed the connection between traditional and modern times. I am glad that among the works there was a novelty and uniqueness of ideas, modern techniques and materials were used. And some of them can even be used as teaching aids in the educational process,» the author said. project, Master of Arts, Senior Lecturer of the Department of Fine Arts and Design, member of the Eurasian Union of Designers Yulia Kuznetsova. The international exhibition-competition «ART-YURTA» was timed to coincide with the 85 th university.

ПЕДАГОГИКА МҰРАЖАЙЫ АШЫЛДЫ

Zhubanov University түлектері оқу ордасының 85 жыл толу мерекесіне орай «Қазақстандық педагогика тарихы» мұражайын сыйлады. Ерекше тарту иелері «Бастауышта оқытудың педагогикасы мен әдістемесі», «Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану» мамандығын бітіріп, білім беру саласында жемісті еңбек етіп жатқан түрлі жылдардағы бітірушілер. Салтанатты жағдайда ашылған мұражайдың экспонаттарын алғаш болып мерейтой қонақтары тамашалады.

«Қазақстандық педагогика тарихы» мұражайына еліміздің оқу-ағарту ісінің дамуы, қалыптасуы туралы тарихи деректер мен заттар жинақталмақ. Мұражай студент-жастардың ұлттық тарихи санасы мен болмысын қалыптастыруға, педагогикалық мәдени мұраларға деген қызығушылығын арттыруға, ғылыммен шұғылдануға ықпал ететін болады.

ОТКРЫЛСЯ МУЗЕЙ ПЕДАГОГИКИ

Выпускники Zhubanov University подарили к 85-летию университета музей «История Казахстанской педагогики». Такой креативный презент сделали выпускники разных лет специальностей «Педагогика и методика начального обучения», «Социальная педагогика и самопознание». Сейчас все они трудятся в сфере образования. Первыми экспонаты музея увидели гости, приехавшие на торжество университета. В музее «История Казахстанской педагогики» будут собраны материалы об истории формирования, развития просветительской деятельности в нашей стране. Он будет способствовать формированию национального исторического сознания и бытия студенческой молодежи, повышению интереса к педагогическому культурному наследию и занятию наукой.

THE MUSEUM OF PEDAGOGY WAS OPENED

Graduates of Zhubanov University presented the Museum «History of Kazakhstanian Pedagogy» to the 85 th anniversary of the university. Such a creative present was made by graduates of different years of the specialties «Pedagogy and methods of primary education», «Social pedagogy and self-knowledge». Now they all work in the field of education. The first exhibits of the museum were seen by the guests who came to the celebration of the university. The museum «History of Kazakhstanian pedagogy» will collect materials about the history of formation, development of educational activities in our country.

Басты жаңалықтар

Главные новости

Main news

БАТЫР МАНШУККЕ ЕСКЕРТКІШ ҚОЙЫЛДЫ

Кеңес Одағының Батыры Мәншүк Мәметоваға ескерткіш оның атындағы Ақтөбе Жоғары медициналық колледжі алдына қойылды. «Батыр апамыздың есімімен аталатын киелі шаңырақ — колледж ұжымын 85 жылдық мерейтоймен шын жүректен құттықтаймын! Тарихын тереңнен тартқан бұл ұжым бүгінгі күні жаңа заман талабына сай жоғары қарқынмен дамып келеді. Елімізге сапалы медицина кадрларын дайындаудың ұлағаты ұстаханасына айналған Ақтөбе Жоғары медициналық колледжі бай тарихымен, мол тәжірибесімен, абыройға ие болып отыр. Облысымыздың кәсіби білім беру саласына қосып отырған

үлесі зор», — деп атап өтті шараға қатысқан өңір басшысы Оңдасын Оразалин. Батырлыққа құрмет көрсетілген шараға қатысушылар лэд экран арқылы Алматы қаласынан жіберген Мәншүк Мәметованың апасы Шолпан Мәметованың, Ресейдің Псков облысы Невельский ауданынан Дене шынықтыру және спорт басқармасының бастығы Елена Воронкованың құттықтауларын тыңдады.

Айта кетсек, Ақтөбе Жоғары медициналық колледжінде көру мүмкінділігі шектеулі жандар үшін «Мейірбике ісі», «Массажшы» біліктілігі және сөйлеу мүмкінділігі шектеулі жандар үшін «Ортопедиялық стоматология», «Тіс технигі» мамандықтары бойынша студенттер оқуда.

УСТАНОВЛЕН ПАМЯТНИК МАНШУК МАМЕТОВОЙ

Памятник герою Советского Союза установили перед зданием Актобинского высшего медицинского колледжа имени Маншук Маметовой.

«Поздравляю с 85-летним юбилеем колледж имени Маншук Маметовой! Глубокая история, современное развитие, широкая оснащенность позволяют образовательному учреждению лидировать среди СУЗов в подготовке профессиональных кадров для региона. Ваш коллектив вносит колоссальный вклад в образование страны», — отметил в своем поздравлении аким области Оңдасын Оразалин.

Посредством лэд экрана участники торжества прослушали видеопоздравления сестры героя-девушки Маншук - Шолпан Маметовой и руководителя

управления физкультуры и спорта Невельского района Псковской области России Елены Воронковой.

К слову, в Актобинском высшем медицинском колледже обучаются слабовидящие студенты по специальностям «Сестринское дело» и «Массаж», слабослышащие по специальностям «Ортопедическая стоматология» и «Зубтехника».

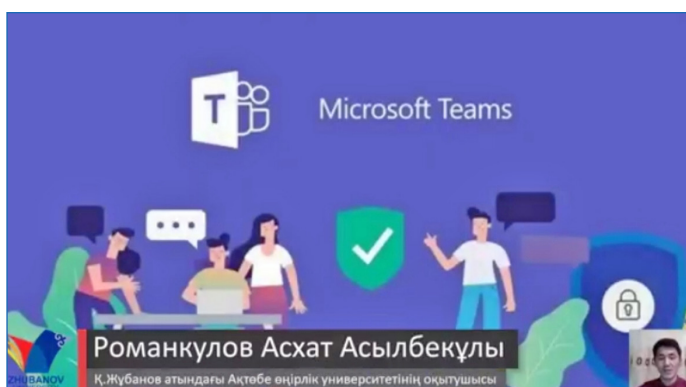
A MONUMENT TO MANSHUK MAMETOVA WAS ERECTED

The monument to the Hero of the Soviet Union was erected in front of the building of the Aktobe Higher Medical College named after Manshuk Mametova. «Congratulations on the 85th anniversary of the College named after Manshuk Mametova! Deep history, modern development, wide equipment allow the educational institution to be the leader among secondary schools in training professional personnel for the region. Your team makes a colossal contribution to the education of the country,» the oblast akim Ondasyn Orazalin noted in his congratulations. Through the ice screen, the participants of the celebration listened to video greetings from the sister of the hero-girl Manshuk - Sholpan Mametova and the head of the department of physical culture and sports of the Nevelsky district of the Pskov region of Russia Elena Voronkova. By the way, visually impaired students in the specialties «Nursing» and «Massage», hearing impaired in the specialties «Orthopedic Dentistry» and «Dental Technics» are trained at the Aktobe Higher Medical College.

IT ВОЛОНТЕРЛАР КӨМЕГІН ҰСЫНУДА

Zhubanov University физика-математика факультетінің IT Club үйірмесі мүшелері IT волонтерлар тобын жасақтады. Ондағы мақсаты IT қосымшалар құру, IT жобалар жасақтауға қатысуға, цифрландыру бағытындағы басқа да жұмыстарға көмектесу.

IT волонтерлар бүгінде интернет желісі арқылы қашықтан білім алу кезінде түрлі бағдарламалармен, электронды кітапханамен, білім порталдарымен жұмыс жасауды, қосымшаларды қолдануды үйретін бейнедерістерімен бөлісуде. Қордағы дайын 64 бейнедерістің алғашқы сабағын «Информатика және АТ» кафедрасының оқытушысы Асхат Раманқұлов өткізді. Ол көрермендермен «Microsoft Teams» оқыту бейне курсын ұсынды.

IT ВОЛОНТЕРЫ ПРЕДЛАГАЮТ ПОМОЩЬ

Члены кружка IT Club физико-математического факультета Zhubanov University создали отряд IT волонтеров. Главная цель волонтеров — создание IT приложений, участие в IT проектах, помощь в работах, направленных на цифровизацию.

На сегодняшний день IT

волонтеры делятся видео-методикой по использованию приложений для работ с различными программами дистанционного обучения, образовательных порталов, электронных библиотек через интернет.

Первую видео-лекцию, из 64 имеющихся в базе, провел преподаватель кафедры «Информатика и информационные технологии» Асхат Раманкулов. Он поделился

видео-курсом по обучению Microsoft Teams.

IT VOLUNTEERS PROVIDE ASSISTANCE

Members of the IT-club of the Physics and Mathematics Faculty of Zhubanov University have created a detachment of IT volunteers. The main volunteers are creating IT applications, the goal is to participate in IT projects, help in work aimed at digitalization. To date, IT volunteers share a video methodology for using applications to work with various distance learning programs, educational portals, electronic libraries via the Internet. The first lecture of 64 videos in the database was conducted by Askhat Ramankulov, a teacher of the Department of Informatics and Information Technologies. He shared a video tutorial on Microsoft Teams training.

✓ Person of the month

Кәсіпке gezen

Zhubanov University профессор-оқытушылық құрамы соңғы жылдары жаңаша көзқарасты, креативті ойлы, талантты жастармен толығуда. Солардың бірі — «Педагогика, психология және бастауыш оқыту» кафедрасының оқытушысы Сағадатов Райбек Телжанұлы. Жүрегі толы махаббат жас маман педагогті болашақтың кәсібі санайды. Өйткені ол өзі педагогиканың жан-жақты қырын жақсы меңгерген. Бұл жайлы сұқбат ішінде.

— Райбек Телжанұлы, оқытушылықты өзіңіз сияқты ерте жастан бастаған адам бұл кәсіптен кетпейді. Бар өміріңізді педагогикаға бағыштауға дайынсыз ба?

— Бұл жолды таңдаған адам өмірлік кәсіп болатынын сезініп барып, таңдау жасайтын сияқты. Сауалыңызға ойланбай-ақ «иә, дайынмын» деп жауап беремін. Бүгінгі педагогикалық сала тек қана оқытушылық қызметпен шектелмейді, ол - ғылыммен айналысу, маман даярлауға үлес қосу мен педагогикалық менеджмент деп түсінемін. Сонымен қоса, әдістемелік кітаптар жазып, көпшілікке ұсыну арқылы қаржы табу, яғни кәсіпкерлік.

Осындай түрлі бағыттарды қамтитын кәсіппен айналысу еш жалықтырмайды, өмірді жүйелі, берекелі етеді. Университет ректоры, жас жұбановшылардың ұстазы Бауыржан Ердембеков: «Өзінің жанын аямайтын, өзгенің жанын аялайтын, Ұстаз деген құдіретті есім қашанда асқақ, қашан да

биік» - деп әр кездесуінде қайталап айтып жүреді. Ол кісінің тұлғасын үлгі тұтамын.

— Оқытушыға қойылатын жеке қасиет пен дағды жиынтығынан құралатын талап қай кезде де қатты. Ол — жауапкершілікті, өздігін еректе етуге қабілетті, барлық істе сауатты, тағты осы сияқты, тізбектей беруге болады. Соған қарамастан ұстаздыққа қызығудың басты аргументі не деп ойлайсыз?

— Менің ойымша, негізгі аргумент — үздіксіз даму. Себебі, әр педагог оқушыларды, студентті, барша шәкіртті оқытатын, тәрбие беретін адам болғандықтан жеке басының дамуына мән береді. Өйтпесе бұл кәсіпте басқаша болмайды. Адамның дамуының нәтижесі оның бүгінгі мен ертеңін салыстыру арқылы өлшенеді. Оқыту процесінің өзі үздіксіз дамуға бағытталған ғой. Бір қызығы, педагогтың дами түсуіне алдында отырған шәкірті де себепші болуы мүмкін. Аудитория-

да оқытушыға сан сұрақ қойылады. Сұрақтар оқытушының білімін тереңдетуге бағыт көрсетеді.

Екінші аргумент — еліміздегі педагогтарға деген бүгінгі мемлекеттік қолдау мен соған байланысты қоғамдық көзқарастың оңдалуы. «Педагог мәртебесі туралы» заң қабылданды, педагогтардың еңбекақы мөлшері көтерілді.

Үшінші аргумент — ол сүйікті ұстаз келбеті, ұстаздықты таңдаған жанның көбі тұлғалық қалыптасуына әсер еткен ұстазын үлгі тұтып, педагогтықты тандайды. Мен сүйікті ұстазға бай, бақытты адаммын. Алдымен «жеке ұстазым», әкем Сағадатов Телжанға алғыс, бастауыш сыныпта есеп шығарудан қиналсам, ұзақ қонырауда үйге жүгіріп барып, есеп шығартып алатынмын (күледі-авт), туған ауылым Қарабұтақтағы «Қызылфлот» негізгі мектебінің ұстаздар қауымына, алғашқы ұстазым Бисенова Роза апайға, жалпы мен орта білім алған, директоры Қоңыров Қажымұрат ағай болған, Қызылжар мектебінің ұжымына алғыс. Студент кезімдегі кураторым Қондыбай Күлшат апайға, филология факультетінің студенттік деканы болып жүргенде үйреткені көп декан Мұхтаров Сабыр-

жан ағайға, әр уақытта ақыл-кеңесі дайын, сол кездегі деканның орынбасары Бишекен Сабырғали ағайға, ғылымның әліппесін ашқан диплом жұмысымның жетекшісі, ағайым Асанов Жұбаназарға алғыс, бұл жандардың маған шынайы стихиялық ұстаздық болмысты үйреткен, өлшеусіз өмірлік сабақ берген, адамдық пен адалдықты қымбат көруге, нағандық пен арамдықты арзан санауға тәрбиелеген үлестері мол, сол үшін алғыс айтамын.

Ғылым мен оқытушылық қызметтің бар қыр-сырын үйретіп келе жатқан ғылыми жетекшім Гүлшат Бахтияроваға, педагогика факультетінің деканы Жанна Жүсіповаға, Клара Төребаева бастаған «Педагогика, психология және арнайы білім беру» кафедрасының профессор-оқытушы құрамына, қазіргі әріптес ұстаздарыма ризашылығымды білдіремін. Сондай-ақ заманға сай, бәсекеге қабілетті дағдыларды бойымда дамытуым мен қалыптастыруымда көмегін аямайтын, жаңашыл бастамаларымды қолдап жүретін, өзімнің менторым деп санайтын, Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты департаментінің директоры Сатыбалдина Қарылғашқа рақметімді айтамын.

— Кәсіпке деген махаббат — бала шақта жүректе ұялайтын, арман мен қиял сабақтаса, бақытты болашақты аңсау деп түсінемін. «Өмірлік кәсібім оқыту мен тәрбие саласына қатысты болады» деген мақсат қашан туындап еді? Қатысты жауаптар жоғарыда болды. Дегенмен, ой жалғастырсақ.

— Бала кезімде үйде қарындасым екеуміз көбіне бухгалтер болып ойнайтынбыз. Әкеміз бухгалтер болғандықтан шығар деп ойлаймын. Бірақ бухгалтер болуды армандаған жоқпын. Заңгер болуды ойлайтынмын. Мектепте оқып жүргенімде журналист боламын дедім, бірақ мұғалімдікті таңдадым. Сол кездегі Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институтының «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығына оқуға түстім. Студент кезім-

Махаббат

де болашақ мамандығыма сүйіспеншілігім арта түсті, сабақты өте жақсы оқыдым. «Тіл мен әдебиетті оқыту әдістемесі» пәнін жақсы көрдім. Педагогикалық практикалар ұнайтын. Диплом алғаннан соң Хромтау тау-кен техникалық колледжіне қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің оқытушысы болып жұмысқа кірдім. Алда отырған әр баланың білімі мен тәрбиесіне жеке жауапкершілікті сол кезде толық түйсіндім десем болады. Хромтаудағы үш жыл мұғалімдік өмірім үш томдық педагогикалық поэмаға сиярады оқиғаға толы. Шын мәнінде «Ұс-

досым, қамқоршым бола білді. Кішкентайымда бір көзім жарақаттанып, көрмей қалғаннан бері әжем мен үшін қиналып, «Құнанбайдың өзі бір көзімен ел басқарған» — деп мені жұбатпақ болып, өзін-өзі жұбататын. Әжем өте сауатты, иманды болды. Ауыл кітапханасындағы барлық көркем әдебиетті оқып бітірген. Әжем мен жеті, сегіз оқығанымда «Мұғалімнен артық мамандық жоқ» деп көп айтатын. Ауыл ақсақалдары менің әкемнің атасы, үлкен атам Сағадатқа ұқсатып, «осы бала бір жерден шығады» дейтін.

таздық еткен жалықпас, үйретуге балаға» деген сөздің төркінін сонда түсіндім. Студенттерім мен үшін іні-қарындасқа айналды, оларға туған ағасындай бауыр бастым. Осы тұста Бағdashан Мұлдашева бастаған Хромтау колледжінің ұжымының еңбегі мол екендігін айта кеткім келеді. Енді сұрағыңыздың түпкі мәніне орай айтсам, менің педагог болуды таңдауымының басты себебі — асыл әжем Жұмабикенің тәрбиесі деп білемін. Мен әжемнің баласымын. Сондықтан маған үйдегілер патшадай қарады. Әжем менің ақылшым, сырласым,

Қазір ойласам мұғалімдікке келуім бекер емес сияқты, әжемнің айтқанымен жүріпін-ау, мүмкін оның түпкі арманын орындадым ба...

— **Әлеуметтік желідегі педагог ролі. Осы жайлы ойыңызбен бөліссеңіз.**

— Өте жақсы сұрақ. Педагогтың әлеуметтік желідегі ролі өте маңызды. Интернет арқылы жас өмірді тәрбиелеуге болады. Баланың когнитивті, физикалық, әлеуметтік және эмоциялық дамуы әлеуметтік желілердегі ақпараттарға тәуелді деген тезистерге сенетін болсақ, педагогтар интернет-

те болып жатырған нәрселерді басқаруға қабілетті болуы керек. Ол үшін қанша қарама қайшылықтар болса да, педагогтар әлеуметтік желіні жетік меңгеріп, сол жақтағы адами өзара әрекеттестік пен қарым-қатынаста белсенділік танытып, толық игеру керек деп білемін.

Сонымен қоса, бүгінгі күні интернет арқылы бүкіл азаматтық қоғам қалыптасып, дамып жатқандығын ескерсек, заман көшбасшыларының бірі саналатын педагогтар қауымының әлеуметтік желіде алдыңғы позицияда болуы шарт та.

Мектеп мұғалімінің әлеуметтік желідегі белсенділігі оған пән мазмұнына қатысты ақпараттарды балаларға оңай игертуге; сабаққа деген ынта мен қызығушылықты арттыруға; жаңа тақырыпты сабақтан тыс уақытта меңгертуге үлкен көмепін тигізеді.

Оқытушылардың әлеуметтік желіде белсенді болуы қоғамның толық азаматын қалыптастырып, бәсекеге қабілетті маман даярлаудағы қызметінде маңызды фактор деп білемін. Себебі студенттік кез адамның өмірлік ұстанымы қалыптасып, қоғамның мүшесі ретінде тұлғалық дамитын уақыттарының бірі. Осы уақытта студенттер өздеріне кумир, үлгі болатын тұлғаны көп уақыттарын арнайтын, қызық санайтын әлеуметтік желіден іздейтіндігі сөзсіз. Егер оқытушы әлеуметтік желіде белсенді, танымал, қызықты болса ол студенттің кумиры болып шыға келеді.

Бұл ретте оқытушы студенттің тұлға болып қалыптасуына, білім мен ғылымға, таңдаған мамандығына деген көзқарасына жанама түрде ықпал жасай алады.

— **Әр кезде позитивті жүру табиғи әдет пе, әлде уақыт заңдылығына бағынудан пайда болған дағды ма?**

— Табиғи әдет те, дағды да. Бұл өмір сүру стилім. Абайдың «Адамзаттың бәрі сүй, бауырым деп» деген өсиетін санаммен ұғынудың көрінісі болар.

Төлеген Айбергеновтың «О, адамдар, біргемін мен сендермен, Ықыласыңа еш нәрсені теңгермен.

Сендер менің бақытымның бұлағы,

Сендер менің дарыныма жел берген», — деген өлеңі де еске түсті, сұрағыңызға жауап іздегенде.

— **Кураторлық міндетіңізде топпен жұмыс істеу стиліңіз ұнады. Әр айда бір дағ-**

ды деген мақсатыңызды кеңірек түсіндірсеңіз?

— «Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі» және «Әлеуметтік педагогика және тьютор» мамандығының студенттеріне куратормын.

Кураторлық қызмет қазіргі уақытта трансформацияланып, менторлыққа ауысу керек сияқты. Менің ойымша, куратордың қызметі топпен бірге құжаттарды рәсімдеу, топты ұйымдастыру, оларға басшылық жасаумен бірге, сол топтың ұжым болып дамуына, белгілі бір дағдыларды меңгертуге бағытталғаны дұрыс.

Бүгінде З ұрпақтары, яғни зумерлер үшін куратор үйренуді үйрете білу қажет. Сол себепті мен топпен келісе отырып, «Әр айға бір дағды» жұмыс жасау тұжырымын таңдадым.

Тімділігі, біріншіден, студенттердің барлығы дерлік оқушы кезінде марафондарға қатысқан, яғни алғашқы түсініктері бар. Екіншіден, меңгеру керек дағды студенттердің келісімімен таңдалады, солардың ұйғарымымен тапсырмалардың көлемі белгіленеді. Еріндік, таңдау құқығы бар.

Үшіншіден, іс — біріктіреді демекші, топтың ауызбіршілігі нығаяды, достық қарым-қатынастары қалыптасады.

Осындай артықшылықтар бар бұл әдіс арқылы біз қыркүйек айында студенттерге оңай және қызықты болу үшін жазба жазу, комментарий жазу дағдыларын үйрендік. Қазіргі қазан айындағы белгілеген межеміз — орыс тілін жетілдіру. Ол үшін топ болып «Куриный бульон для души» шағын әңгімелер сериясын оқып, әр сенбі, жексенбі күндері вотсап арқылы, әртүрлі тақырыптарда орыс тілінде сөйлесіп жүріміз. Студенттердің сұранысы бойынша тағы басқа да тілдерді үйренуді мақсат тұтып отырмыз. Алдағы айларды педагогикалық имиджге, сөйлеу мәнеріне дағдылануға арнамақпыз. Менің топтарым бастауыш пәнінің мұғалімі мен әлеуметтік педагог, тьютор мамандығына оқып жатқандықтан керек дағдылар деп шештік. Бұл тәжірибенің нәтиже беретініне сенімім мол. Өйткені мені алға жетелейтін негізгі стимул — кәсіпке деген махаббат.

— **Бар арман-мақсаттарыңыз ойдағыдай жүзеге аса берсін! Әңгімеңізге көп рақмет!**

Гүлнара Қараша

✓ Басты жаңалықтар

✓ Главные новости

✓ Main news

АБАЙДЫҢ
ҰЛДАРЫМЕН ТҮРҒАН
ЕСКЕРТКІШІ АШЫЛДЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Семейге жұмыс сапарымен келіп, «Ұлы ақын Абай ұлдарымен» ескерткішінің ашылу салтанатына қатысты. «Хакім Абайды біртұтас ұлт болып ұлықтау – біздің перзенттік парызымыз.

Ұлы ақынның рухына тағзым ету үшін мен осы қасиетті топыраққа арнайы келдім.

Қала тұрғындарын және бүкіл елімізді Абай мен оның ұрпақтарына арналған жаңа ескерткіштің ашылуымен шын жүректен құттықтаймын! Бұл – біртуар ғұлама ойшылымызға деген зор құрметтің белгісі...

Біз Абай аманатына адал болуымыз керек. «Жауапты мемлекет – жауапты қоғам – жауапты адам» жүйесінің берік орнығуы осыған байланысты. Ол үшін бүгінгі буын Абай мұрасынан нәр алып, рухани кемелденуі қажет.

Мына еңселі ескерткіш жас ұрпаққа тағылымды ой салуға тиіс. Абай және оның сөзі мен ісін жалғаған парасатты перзенттері Ақылбай мен Турағұл – елге үлгі болған тұлғалар. Мұнда ұрпақ сабақтастығы, әке мен баланың сыйластығы бейнеленген. Бұл – Құнанбай қажы әулетінің тектілігін танытатын туынды» деді Президент. Сондай-ақ Қ.Тоқаев Абайдың «Жидебай-Берлі» мемлекеттік тарихи-мәдени және әдеби-мемориалдық қорық-мұражайын аралап көрді.

Бұдан бөлек ақынның сирек кітаптар қорының көрмесін тамашалап, «Абай әлемі» сериясымен шыққан кітаптарды көріп, абайтанушы ғалымдармен кездеседі.

Қасым-Жомарт Тоқаев сапар соңында Жидебайға барып, «Абай-Шәкәрім» мемориалдық кешені мен ақынның мұражай-үйінің тыныс-тіршілігімен танысты.

– Біз ана тіліміз бен төл әдебиетіміздің қадір-қасиетін балаларға мектеп жасынан бастап сіңіруіміз керек. Бұл бағытта бірыңғай ұстаным қажет. Осыған орай Алматыдағы Абай атындағы мектеп-интернаттың мүмкіндіктерін толық пайдаланған жөн. Қазақ тілі мен әдебиетін тереңдетіп оқытатын бұл мектептің оқу үдерісі басқа мектептерге үлгі болады деп ойлаймын. Оны заманауи талапқа сай жан-

жақты жетілдіріп, «Абай мектебі» деп аталатын ең үздік білім ордасына айналдыру қажет. Жалпы біз келешекте Абай мектептерін ашу туралы ойлануымыз керек, – деді Мемлекет басшысы Абай еліне сапарын қорытындылап.

ОТКРЫЛСЯ
ПАМЯТНИК АБАЮ
И ЕГО СЫНОВЬЯМ

В ходе рабочей поездки в Семей Президент Казахстана Касым-Жомарт Токаев принял участие в церемонии открытия памятника «Ұлы ақын Абай ұлдарымен» («Великий поэт Абай с сыновьями»).

«Великий Абай – не только гордость нашей страны, но и гений мирового масштаба. Это личность, которая смогла постичь всю глубину духовного мира казахского народа. Его стихи и слова надидания глубоко отражают наше национальное бытие. Абай, являющийся основоположником нашей современной литературы, оставил яркий след в истории страны. Его произведения не теряют актуальности уже более века. Они по-прежнему служат духовной пищей для всех нас. Богатое творческое наследие поэта – достояние казахского

народа и всего человечества. Заветы Абая – это ориентир для подрастающего поколения. Абай – защитник интересов государства, сторонник идеи единства народа. Своими произведениями он внес большой вклад в развитие нашей страны. Великий поэт призывал к объединению нации и созданию справедливого общества. Предлагаемая нами концепция «Отвественного государства» является продолжением его установок», – сказал Президент. К.Токаев посетил государственный историко-культурный и литературно-мемориальный заповедник-музей Абая «Жидебай-Берлі».

Нам нужно прививать детям ценность родного языка и литературы со школьного возраста. В связи с этим необходимо в полной мере использовать возможности школы-интерната имени Абая в Алматы. Думаю, что образовательный процесс этой школы, предусматривающий углубленное изучение казахского языка и литературы, станет примером для других школ. Ее необходимо усовершенствовать в соответствии с современными требованиями и сделать лучшим учебным заведением под названием

«Школа Абая». В целом, мы должны подумать об открытии школ Абая в будущем, – сказал Президент во время своего визита на родину Абая.

MONUMENT TO
ABAI AND HIS
SONS OPENED

During working trip to Semey the President K.Tokayev, he took part in the opening ceremony of the monument «The great poet Abai with his sons». «Great Abai is not only the pride of our country, but also a genius on a global scale. This is a person who was able to comprehend the entire depth of the spiritual world of the Kazakh people. His poems and words of edification deeply reflect our national existence. Abai, who is the founder of our modern literature, left a bright trace in the history of the country. His works have not lost their relevance for over a century. They still serve as spiritual food for all of us. The rich creative heritage of the poet is the heritage of the Kazakh people and all mankind. Abai's precepts are a reference point for the younger generation. Abai is a defender of the interests of the state, a supporter of the idea of the unity of the people. With his works, he made a great contribution to the development of our country. The great poet called for the unification of the nation and the creation of a just society. The concept of the «Responsible State» proposed by us is a continuation of its guidelines, «the President said.

K.Tokayev visited the state historical-cultural and literary-memorial reserve-museum of Abai «Zhidebay-Burli». We need to instill in children the value of their native language and literature from school age. In this regard, it is necessary to fully use the capabilities of the Abay boarding school in Almaty. I think that the educational process of this school, which provides for an in-depth study of the Kazakh language and literature, will become an example for other schools. It needs to be improved in accordance with modern requirements and made the best educational institution under the name «School of Abai». In general, we should think about opening Abai schools in the future, – said the President during his visit to Abai's homeland.

Басты жаңалықтар

Главные новости

Main news

ҚАРАҒАНДЫЛЫҚ КӘСІПКЕР КӨШЕ АТЫН ӨЗГЕРТУГЕ ҚАРЖЫ БӨЛДІ

Қарағандылық кәсіпкер Ерлан Әшім қаладағы Ленин атындағы көшені Абай атына ауыстыруды қалайды. Ол 128 аншлагов сатып алды. Әр тақтайшаның құны 40 мың теңге. Кәсіпкер бөлген жалпы сома 5,1 миллион теңгені құрады.

Қарағандының Қазыбек би ауданының әкімі Нұрлан Рыстыннің айтуынша адрестік тақтайшаларға бюджеттен ақша бөлу қарастырылмаған. Ленин көшесінің атын өзгерту мәселесі көтерілгенде Ерлан Әшім ойланбастан қазақтың дана ақыны Абай Құнанбаевтың есімін беруге қолдау көрсетіп, қажет шығындарды өзі көтеретінін мәлімдеді.

ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬ КАРАГАНДЫ ВЫДЕЛИЛ СРЕДСТВА ДЛЯ ПЕРЕИМЕНОВАНИЯ УЛИЦЫ

Қарағанды бизнесмен Ерлан Әшім хочет, чтобы улица имени Ленина присвоили имя Абая. Он купил 128 аншлагов. Стоимость каждой таблички 40 тысяч тенге. Общая сумма, выделенная предпринимателем, составила 5,1 млн тенге. По словам акима района Казыбек би Караганды Нурлана Рыстина финансирование смены табличек из бюджета не предусмотрено. Поэтому при поднятии

вопроса о переименовании улицы Ленина, Ерлан Әшім сразу поддержал проект присвоения имени великого поэта Абая, взяв на себя все затраты.

ENTREPRENEUR OF KARAGANDA ALLOCATED FUNDS TO RENAME THE STREET

Karaganda businessman Yerlan Ashim wants the street named after Lenin to be named after Abai. He bought 128 sold out houses. The cost of each plate is 40 thousand tenge. The total amount allocated by the entrepreneur amounted to 5.1 million tenge. According to the akim of the Kazybek bi district of Karaganda Nurlan Rystin, funding for the replacement of tablets from the budget is not provided. Therefore, when raising the issue of renaming Lenin Street, Yerlan Ashim immediately supported the project of assigning the name of the great poet Abai, taking upon himself all the costs.

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫНА БІР ҒАСЫР

Қазақстан елі аумағында денсаулық сақтау жүйесі 1920 жылдың 12-қазанында іске қосылды. Сол кезде ел бойынша барлығы 814 төсекті 23 аурухана және 86 амбулатория болды.

Кадрлық потенциалды 35 дәрігер, 72 фельдшер, 72 акушер және 3 мейірбике құраған еді.

Ал қазір республикада дәрігер саны 50 мыңнан асты. Орта буын медицина қызметкерлерінің саны 104,4 адамды құрайды.

Жоғары білімді медицина кадрларын даярлайтын 6 жоғары оқу орны бар. Облыс орталықтары мен ірі қалаларда орта буын медицина қызметкерлерін даярлайтын колледждер жұмыс істейді.

Елімізде тұрғындарға емдеу-профилактикалық қызмет денсаулық сақтау ісінің аумақтар бойынша тарамдалған нысандары арқылы жүзеге асырылады. Олар халыққа амбулаторлық-емханалық көмек көрсететін мекемелер, балалар емханалары, стоматологиялық емханалар мен кабинеттер. 20 ғасырдың 90-жылдарынан жекеменшік медицина кең етек жайды. Ірі кәсіпорындар мен мекемелерде, ауылдық елді мекендерде санитарлық, дәрігерлік, фельдшерлік-акушерлік пункттер жұмыс істейді. Республикада (негізінен, облыс орталықтары мен Нұр-Сұлтан, Алматы қаласында) әр түрлі ауру-сырқаттарды емдейтін ірі мамандандырылған медицина орталықтары орналасқан.

Санаторий мен басқа да емдеу-сауықтыру мекемелері жұмыс істейді.

Қазақстанның бүгінгі медицина саласы заманауи және комплектілі көпсалалы ауруханалар мен медициналық орталықтар-

дан тұратын үлкен жүйе. Медициналық қызмет көрсету спектрі кең және жоғары технологиялы көмек беру аясы кеңеюде. Дәрігерлер жыл сайын шетелдерде білімдерін жетілдіреді.

ЗДРАВООХРАНЕНИЮ КАЗАХСТАНА — ОДИН ВЕК

Старт сферы здравоохранения в Казахстане датируется 12 октября 1920 года. В то время в стране насчитывалось 23 больницы с общим коевым фондом на 814 мест. Кадровый состав состоял из 35 врачей, 72 фельдшеров, 72 акушеров и 3 медсестер.

На сегодня в республике число врачей достигло 50 тысяч, среднего медицинского персонала - 104,4 человек. Успешно выпускают медицинские кадры с высшим образованием 6 университетов. В областных центрах функционируют колледжи для подготовки среднего персонала. Лечебно-профилактическая деятельность населению осуществляется через широкую ветвь объектов здравоохранения в регионах. Это амбулаторно-поликлинические учреждения, детские поликлиники, стоматологии.

В 90-е годы XX века начала развиваться частная медицина. В крупных производствах и компаниях, на селе работают санитарные, врачебные, фельдшерско-акушерские пункты. В республике, в основном, в областных центрах, городах Нур-Султан и Алматы, расположены крупные специализированные медицинские центры. Также работают санатории и учреждения лечебно-оздоровительного направления.

Медицина Казахстана на сегодня — это крупная система, состоящая из современных многопрофильных больниц и центров. Спектр медицинских услуг раз-

вивается в сторону оказания широкой и высокотехнологичной помощи. Врачи ежегодно повышают квалификацию за рубежом.

HEALTHCARE OF KAZAKHSTAN — ONE CENTURY

The start of the healthcare sector in Kazakhstan dates back to October 12, 1920. At that time, there were 23 hospitals in the country with a total bed capacity of 814 beds. The workforce consisted of 35 doctors, 72 paramedics, 72 obstetricians and 3 nurses.

Today the number of doctors in the republic has reached 50 thousand, nursing staff - 104.4 6 universities successfully graduate medical personnel with higher education. In the regional centers there are colleges for the training of secondary personnel. Treatment and prophylactic activities for the population are carried out through a wide branch of healthcare facilities in the regions. These are outpatient and polyclinic institutions, children's polyclinics, dentistry. In the 90s of the XX century, private medicine began to develop. In large industries and companies, in the countryside there are sanitary, medical, paramedic and obstetric stations. Large specialized medical centers are located in the republic, mainly in the regional centers, the cities of Nur-Sultan and Almaty. There are also sanatoriums and health-improving institutions. Today medicine in Kazakhstan is a large system consisting of modern multidisciplinary hospitals and centers. The range of medical services is developing towards the provision of broad and high-tech care. Doctors annually improve their qualifications abroad.

✓ Zhurbanov University-85

Ақтөбе өңіріндегі тұңғыш ЖОО Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің құрылғанына 85 жыл толды. Қазан айының 2-сінде университеттің «Мәңгілік ел» мәжіліс залында мерейтойға арналған салтанатты шара өтті. Оған онлайн жүйесінде, ZOOM платформасы арқылы 2000-нан аса мейман қатысты.

Оффлайн форматына ресми өкілдер, еңбек ардагерлері, үздік оқытушылардан құрылған шағын топ шақырылды.

Жиынға қатысқан университеттің «Ағылшын тілі мұғалімі» мамандығы бойынша 1985 жылғы түлегі, Ақтөбе облысы әкімі Оңдасын Оразалин жалынды жас дәурені — студенттік кезі жайлы естеліктерімен бөлісті. «Бүгінгі шара жас ұрпақты білім нәрімен сусында-

профессор Бауыржан Ердембеков университет тарихының ерекше тұстарына тоқталды.

«Жұбанов университеті сексен бес жылдық тарихында талай тағдырлы кезеңдердің, әлеуметтік экономикалық өзгерістердің куәсі болды. Мерейтойлық датаға байланысты бір мәселені түсіндіріп кетейін. Өткен ғасырдың отызыншы жылдары Алматыда, Семейде жоғары оқу орындары ашылып

Тағлымды т Жаңа баст

тып, білікті маман даярлау жолында аянбай еңбек етіп жүрген барша педагог қауымының ортақ қуанышы. Тұңғыш лингвист, профессор-ғалым Қ.Жұбанов атындағы іргелі оқу орнының жоғары деңгейге көтерілуіне себепкер болған Мұхтар Арын, Кенжеғали Кенжебаев секілді аға буын өкілдерінің және қазіргі ректор Бауыржан Ердембековтің еңбегі өте зор. Бүгінде Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті — бәсекеге қабілетті мамандар даярлауда өз даңғыл жолы қалыптастырған іргелі жоғары оқу орындарының бірі. Мен 85 жылдық тарихы бар қасиетті білім ордасының түлегі болғанымды және алғашқы еңбек жолымды осы жерден бастағанымды мақтан етемін. Шәкірттерін сапалы білім нәрімен сусында-тып, үлкен өмір жолына жолдама беретін ұстаздар қауымына алғысым шексіз, — деді өңір басшысы.

Салтанатты жиында құттықтау сөз алған ЖОО ректоры,

жатқан тұста, 1935 жылы Ақтөбеде де педагогикалық институт ашылғанды. Бірақ, қандай да бір себептермен жиырма жылдан астам уақыттан кейін, яғни 1958-1966 жылдары оқу орны уақытша жабылды. Қандай да бір себептермен ЖОО-ның тарихы 1966 жылдан, яғни, қайта ашылған уақыттан басталып келді. 2006, 2016

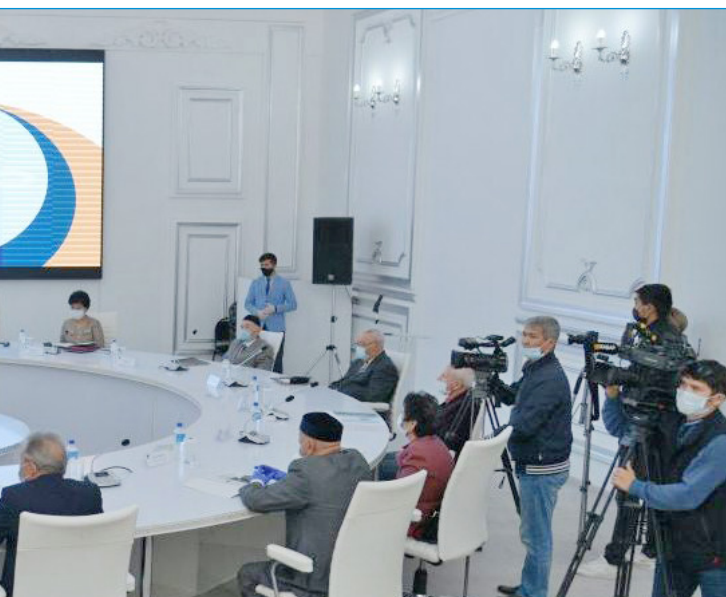
жылдары осы қайта ашылған уақыттан есептеліп, университеттің 40 және 50 жылдықтары аталып өтті. Дұрыс, аталуы керек. Бірақ, 85 жылдық — сол мерейлі даталарды жоққа шығару емес, тарихымызды түгендеу, жоғымызды табу. Тарихымызды тану бір орында тұрмайды, архив құжаттары табылып, сараланып, университет тарихын ілгерілетіп жатсақ, одан қара шаңырақ ұтылмайды. Демек, 1935-1958 жылдар аралығындағы 31 жылдық оқу орнының тарихын архивке көміп қою жарамас. Жұбанов атындағы оқу орнының тарихы әл-Фараби атындағы, Абай атындағы,

Шөкәрім атындағы тарихы сексен жылдан асқан білім ошақтарының тарихымен деңгейлес екенін әрбір жұбановшы мақтанышпен айтуы керек. Біле білсек, бұл — университеттің ғана тарихы емес, Қазақстанның батыс өңірінің, соның ішінде Ақтөбенің рухани деңгейін саралайтын тарих, — деді Б.Ердембеков.

Мерейтой жылы оқу орнының әлеуетін көтеретін жобалармен есте қалды. 85 игі шара өтті, мысалы, профессор-оқытушы құрамы мен білім алушылар арасынан 85 үздікті және 85 үздік серіктес кәсіпорынды анықтау, «Жұбанов кітапханасы» сериясымен 85 кітап ба-

тарих. нау.

Салтанатқа жиналғандар университеттің «Шет тілі:екі шет тілі» мамандығы бойынша 1991 жылғы түлегі, Қазақстан Республикасының Армения Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшісі Тимур Оразаевтың ыстық ықыласқа толы бейнеқұттықтауын тыңдады. Университет мерейтойына 120 шетелдік серіктес және еліміздің 100 ЖОО-ларынан құттықтау жеделхаттары келді.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі Асхат Аймағамбетовтің лебіз хатын Қазақстандық салалық білім және ғылым қызметкерлерінің кәсіптік одағының басшысы, университеттің «Химия және биология пәні мұғалімі» мамандығы бойынша 1986 жылғы түлегі Айгүл Мұқашева жеткізді.

Сондай-ақ ол мерейтойға арнап әкелген 85 кісіге шақталған шипажайлық сауықтыру жолдамасының сертификаттарын тапсырды. Марапаттау рәсімін жалғастырған

«Қазақстандық салалық білім және ғылым қызметкерлері кәсіптік одағының Ақтөбе облыстық ұйымы» төрайымы Раушан Серікова 85 профессор-оқытушыға Алғыс хаттар мен ақшалай сыйақы сертификаттарын табыстады.

Мерейтой жылы аясында лайық деп танылған «Үздік факультет» пен «Үздік кафедраға» жаңадан жабдықталған компьютерлік кластар қолданысқа берілді. 85 жылдық мерейтойға арнап жазылған «Жұбанов маршы» алғаш рет орындалып, авторлары: ақын, Қазақстан жазушылар одағы Ақтөбе облыстық филиалының директоры Бауыржан Бабажанұлы мен ҚР мәдениет

саласының үздігі, әнші-сазгер Орал-Қосай Байсеңгір қомақты қаржы сертификатымен қолмен қолданылды.

Салтанаттан соң қонақтардың қатысуымен мерейтой құрметіне тал егіліп, түлектер тартуы — «Қазақстан педагогикасы тарихы» мұражайының ашылу рәсімі өткізілді.

Тарихтан мол тағлым алған жұбановшылар алдағы жаңа бастауларға бет алды. Меже — айқын. Еліміздің ЖОО арасындағы көшбасшылық дәрежені нық ұстап, әлемдік білім кеңістігінде өз орнын табуға бағытты талмай еңбек ету.

Дайындаған
Гүлнара Қараша

✓ Zhubanov University-85

ӘДЕМІ ШАРАЛАР — ТОЙ ЖАЛҒАСЫ

ШЫН ТАЛАНТ АЛЫСТАҒАН САЙЫН БИІКТЕЙДІ

Қазақтың құйма ақыны, ешбір ақынға ұқсамайтын дара дарынды Төлеген Айбергеновтің өмірден кеткеніне жарты ғасырдан асты. Жиырма жасында жарқ еткен жыр жұлдызы өз замандастарын ғана емес, жаңа ғасыр адамын да тәнті етіп келеді. Айбергеновтің «Бір тойым барын» білмейтін, «Ақ ерке Ақжайығын» ұнатпайтын адам жоқ шығар, сірә. Ақынның басқа да ел аузындағы жыр-өндері жетерлік. Шын талант алыстаған сайын биіктейді. Zhubanov University 85 жылдық салтанаттар аясында, М.Арын атындағы бас оқу ғимаратында Төлеген Айбергенов атындағы конференц-зал ашылды.

Оның ашылуына ақынның үлкен қызы, әке мұрасын сақтаушы Салтанат Айбергенова, қазақтың танымал ақындары Ұлықбек Есдәулет, Ақшатап Бақтыгерей, Байбота Қошым-Ноғай, Жанат Әскербекқызы және жергілікті ақын-жазушылар қатысты. Салтанат Айбергенова университет ректоры Бауыржан Ердембековтің қолына әкесінің жейдесін, отбасылық фотоальбомын сеніп, табыстады. «Әкемнің құрметіне мұражай ашылса берермін деп жүргенмін. Алпыс жыл сақтаған әкемнің жейдесі, фотоалардың оригиналдары енді осында тұрсын. Сенуге болатын жаңа тапсырып тұрғасын, уайымдамаймын», — деді толқып. Сөзсіз бұл жөдігерлер Zhubanov University аялап сақтайтын аса қымбат дүниесіне айналмақ.

СТУДЕНТ-ФИЛОЛОГТАРДЫ ЖАҢА ДӘРІСХАНА КҮТЕДІ

«Zhubanov University 85» мерекелік шаралар барысында Н.Байғанин атындағы оқу ғимаратында Ақтөбе топырағынан шыққан белгілі жазушы, «Құрмет» ордені мен ҚР Мемлекеттік сыйлығының иегері Қажығали Мұханбетқалиұлына арналған дәрісхана ашылды. Жазушы осыдан бір жыл бұрын осында студент-жастармен кездесіп, шығармашылық өмірінен сыр шерткен еді. Кешті ұйымдастырған оқытушы Рита Жұмағалиева: «Өткен күзде ғана Жұбанов университетінің болашақ филологтарымен сондай бір жайдары көңіл-күйде отырып сұхбаттасып еді: «Жастармен сырласқанды жақсы көремін, айтатын нәрсем көп, әрі сіздер — болашақтың өкілісіздер, сіздермен сөйлескенім — келешекке үн қатқаным» деп тебіренгендегі қоңыр үні құлағымызда...» — деді

жазушының мезгілсіз қазасына өкінішін білдіріп.

Бүгінгі салтанатқа арнайы келген жазушының жұбайы Сұлхан Ілиясова: «Тар кезең» атты туынды жазам деп, өзі де өткен жаздағы тар кезеңнің құрбаны боп кете барды-ау» деп көңілі босады. Қажығали Мұханбетқалиұлы «Тар кезең» тарихи романын жиырма жыл төселіп жазған. Шығарма Сырым Датұлы жайлы. Қалың оқырман жылы қабылдады, қаламдастары шығармашылық ортадан ұзақ алыстағанының себебін түсінді. Өрмінез, шыншыл, шынайы жан артында мол әдеби қазына қалдырды. Оны оқып, тәлім алу ұрпақ еншісінде. Қажығали Мұханбетқалиұлы атындағы жаңа дәрісханада талай әдеби пікірталас өтіп, тұшымды ойлар айтылары анық.

ZHUBANOV UNIVERSITY МЕЦЕНАТТАРЫНЫҢ ІЗГІЛІК ҮЛГІСІ

Ізгіліктің бір нышаны өзгеге қуанышты сәт сыйлау деп түсінуге болады. Zhubanov University 85 жылдық торқалы тойына меценаттар тағы бір ізгілік үлгісін көрсетіп, бірқатар студенттерге стипендия түрінде қаржылай көмек берді.

Әлемдік COVID-19 пандемиясы жағдайында қашықтан білім алып жатқан студенттер жомарт жандардың жан жылуын сезіну үшін салтанатты шараға қатысып, стипендиялық сертификаттарын өз қолдарымен алды.

Соңғы жылдары университетте тұрақты меценаттар тобы құрылды. Қатарында 20-дан астам кәсіпкер бар меценаттар тобы университет қорына 82 млн.теңге қаржы қосқан. Бұл қаржы жаңадан ашылған арнайы оқу кабинеттерін, конференц-залдарын, дәрісханаларды заманауи озық технологиямен жабдықтауға пайдаланылды.

Салтанатта Zhubanov University меценаттарына алғысын жеткізе тұра ректор Бауыржан Ердембеков «Университеттің бүгінгі миссиясы — Ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген білікті маман дайындаумен қатар, Абай ұсынған кемел адам (яғни толық адам) қалыптастыру». Білім беріп жатқан жастарымыз кейін сапалы маман, зерделі ғалым болып жатса, бұл — бағдарымыздың дұрыстығы. Көздеген межеміз — халықаралық аренаға көтерілу. Академиялық шыңдалу. Ғылыми мектептерді жетілдіру. Таланттарды қолдау. Заман өзгерісіне тез бейімділетін маман дайындау. Өңірдің цифрландыру саласының дамуына үлес қосу.

...Қазақ халқының бойында ізгілік, қайырымдылық,

адамгершілік секілді құнды қасиеттер тумысынан бар. Меценаттық — әлеуметке қамқорлық. Сіздер қолдаған жобалар жастардың тәлімі мен танымын молайтып, рухани шыңдалуына жағдай жасайтын нысандар. Бұл нысандар жас ұрпақты ұлттық құндылықтарға бейімдейтін орта», — деді.

Ректор университеттің ЖОО ретінде дамуы мен беделінің артуына үлес қосқан меценаттардың бір тобына «Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетіне — 85 жыл» мерекелік медалін табыстады. Олар: «Пауэр Альянс» ЖШС бас менеджері Беркімбаев Арынғазы Қалжанұлы, «Қабақ баба» қоғамдық қорының төрағасы Үмбетай Амантай Үмбетайұлы, «Шекті Тілеу батыр Айтұлы» мейірімділік қорының төрағасы Елеусізов Қанатбай Елеусізұлы, еңбек ардагері Адманов Бақыткерей Әдіманұлы, Ауған соғысы ардагерлері одағының Ақтөбе облыстық қоғамдық бірлестігінің «Ер-Бақыт» спорттық-патриоттық клубының жетекшісі Қойлыбаев Марат Айтуғанұлы, облыстық «Қазақ тілі» қоғамының мүшесі Рахиев Роман Рахияұлы. Меценат Елеусізов Қанатбай Елеусізұлы құттықтау сөзі барысында университетте ұлттық құндылықтар орталығын ашу туралы ұсынысын білдірді.

Гүлнара Қараша

Басты жаңалықтар

СТУДЕНТ «ХАЛЫҚ АЛҒЫСЫ» МЕДАЛІМЕН МАРАПАТТАЛДЫ

Волонтер-студент Нұрбек Жалғасбаевқа бұл мемлекеттік марапат COVID-19 қауіпті дертінің ұшыққан кезінде мәжбүр адамдарға көрсеткен қолғабысы үшін беріліп отыр. Нұрбек Zhubanov University физика-математика факультетінде оқиды. Болашақ физика пәнінің мұғалімі, 3-курс

студенті. Пандемия басталғанда Нұрбек мүше @volonter.2020_aqtobe командасы әктемдіктерге азық-түлік жеткізумен және қорғаныс, залалдатқыш құралдарымен қамтамасыз етумен белсенді шұғылданды.

«Халық алғысы» медалі ҚР Президенті Қ. Тоқаевтың коронавируспен күресуде ержүректік танытқан адамдарға табыстау үшін арнайы бекіткен мемлекеттік награда.

СТУДЕНТУ ПРИСВОЕНА МЕДАЛЬ «ХАЛЫҚ АЛҒЫСЫ»

Волонтер - студент Нурбек Жалғасбаев получил государственную награду за помощь нуждающимся в период пика распространения опасной инфекции COVID-19. Нурбек обучается на физико-математическом факультете Zhubanov University. Будущий учитель физики сейчас на 3м курсе. С начала пандемии команда @volonter.2020_aqtobe, членом которой является парень, активно обеспечивала актюбинцев продуктами, средствами защиты и дезинфекции. Медаль «Халық алғысы» специальная государственная награда, учрежденная президентом Касым-Жомартом Токаевым для граждан, проявивших отвагу в борьбе с коронавирусной инфекцией.

THE STUDENT WAS AWARDED THE MEDAL «KHALYK ALGYSY»

Volunteer student Nurbek Zhaltasbayev received a state award for helping those in need during the peak of the spread of the dangerous infection COVID-19. Nurbek studies at the Physics and Mathematics Faculty of Zhubanov University. The future physics teacher is now in his 3rd year. Since the beginning of the pandemic, the @ volonter.2020_aqtobe team, of which the guy is a member, has been actively providing Aktope residents with food, protective equipment and disinfectants. The Halik algysy medal is a special state award established by President Kassym-Zhomart Tokayev for citizens who have shown courage in the fight against coronavirus infection.

Главные новости

МАҚАЛА ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ТУРАЛЫ

Қазақ халқының көрнекті мемлекет және қоғам қайраткері Ахмет Байтұрсынұлының еліміздің денсаулық сақтау мәселесіне қатысты мақаласы табылды. Құнды шығарманы А. Байтұрсынұлы атындағы Қостанай университетінде қызмет атқаратын филология ғылымдарының докторы, профессор Алмасбек Әбсадық Орынбор архивінен тапқан. Ғалым былтыр сәуірде Қостанай университеті ұйымдастырған «А. Байтұрсынұлының ізімен: Орынбор кезеңі» атты ғылыми-танымдық экспедицияға жетекшілік жасаған болатын. Экспедиция барысында архив мұрағаттары арасынан Ахмет Байтұрсынұлының «Қазақтардың ырымдары мен мақал-мәтелдері» («Киргизские приметы и пословицы») деген тырнақалды туындысы табылып, оны дәстүрлі және электронды басылымдар арқылы жұршылыққа жария еткен еді. Енді орыс тіліндегі мақала табылып, экспедиция жаңа олжаға кенелді.

Мақала 1896 жылы «Тургайская газета» басылымында жарияланған екен. Толық атауы – «Корреспонденция (от нашего корреспондента) Бистамакская волость, Актюбинского уезда» деп аталады. Мақалада автордың сол кездегі Ақтөбе уезіне қарасты Бистамақ болысында шешек індітіне қарсы екпе жасайтын фельдшерлік мекемелердің ашылғанын құптап, қуанған көңіл-күйі байқалады, халықтың сауатты әрі тиімді дәрігерлік көмекке қолы жеткені туралы айтылады. Мақала жарияланған жылы Ахмет Байтұрсынұлы 24 жастағы жас жігіт еді. Орынбор мұғалімдер мектебін жаңа тәмамдаған кезі.

Өзі тұратын Бистамақ болысының №4 ауылында ашылған фельдшерлік пункттің жұмысын сипаттай отырып, бұрын бақсы-балгерлердің ем-домына жүгінетін халық фельдшерге қарай ағылғанын, екі ай ішінде ол 200-ден астам науқасқа көмек көрсеткеніне разылығын білдірген.

СТАТЬЯ О ЗДРАВООХРАНЕНИИ

Найдена статья видного государственного и общественного деятеля казахского народа Ахмета Байтұрсынұва о состоянии здравоохранения в стране. Ценную работу нашел в Оренбургском архиве доктор филологических наук, профессор Костанайского университета имени А. Байтұрсынұва Алмасбек Абсадық. В апреле прошлого года ученый возглавил научную экспедицию «По следам А. Байтұрсынұва: оренбургский период», организованную Костанайским университетом.

Main news

Во время экспедиции среди архивов было обнаружено первое произведение Ахмета Байтұрсынұва «Киргизские приметы и пословицы», опубликованная для современного читателя в традиционных и электронных изданиях. Позже был найден материал о здоровье на русском языке.

Статья была опубликована в 1896 году в «Тургайской газете» на русском языке. Полное наименование - «Корреспонденция (от нашего корреспондента) Бистамакская волость, Актюбинского уезда». В статье заметна положительная оценка открытию в селе Бистамак Актюбинской области пунктов вакцинации против оспы, также указано, что населению стала доступна квалифицированная медицинская помощь.

Статья опубликована, когда Ахмету Байтұрсынұву было 24 года. Он только окончил Оренбургскую школу учителей. Автор проявил благодарность открытию в Бистамакской волости, где он проживал сам, фельдшерского пункта №4. По его словам, последний за 2 месяца оказал помощь более 200 пациентам, которые ранее лечились у целителей.

HEALTH ARTICLE

An article by a prominent statesman and public figure of the Kazakh people, Akhmet Baitursynov, on the state of health care in the country was found. Almasbek Absadyk, Doctor of Philology, Professor of Kostanay University named after A. Baitursynov, found a valuable job in the Orenburg archive. In April last year, the scientist headed the scientific expedition «In the footsteps of A. Baitursynov: Orenburg period», organized by Kostanay University. During the expedition, the first work of Akhmet Baitursynov «Kyrgyz omens and proverbs» was discovered among the archives, published for the modern reader in traditional and electronic editions. Later, material on health was found in Russian. The article was published in 1896 in the Turgayskaya Gazeta in Russian. Full name - «Correspondence (from our correspondent) Bistamaskaya volost, Aktope district». The article shows a positive assessment of the opening of smallpox vaccination points in the village of Bestamak, Aktope region, it is also indicated that qualified medical care has become available to the population. The article was published when Akhmet Baitursynov was 24 years old. He just graduated from the Orenburg school of teachers. The author expressed gratitude to the opening in the Bestamak volost, where he lived himself, of the paramedic station No. 4. According to him, the latter has provided assistance to more than 200 patients in 2 months who had previously been treated by healers.

✓ Primaries 2020

Келер жылы Қазақстанда Мәжіліс сайлауы мен жергілікті сайлаулар өтеді деп жоспарланды. Еліміздегі жұмыс істейтін 6 партияның ішінен «Nur Otan» партиясы қабылдаған қайта жаңару стратегиясына орай маңызды қадам жасалып, саяси тәжірибеде алғаш рет праймериз өткізді. Мақсат — депутаттыққа ұсынатын тізім қатарын жаңалау. Праймериз тұрғындардың саяси санасын нығайтып, белсенді қарекеттерін күшейтті.

Праймериз қорытындысына арналған баспасөз мәслихатында партия хатшысы Арман Қырықбаев, партиялық бақылау комитетінің жетекшісі Павел Казанцев, партия жақтастары лигасының жетекшісі Ерлан Саиров нәтижелермен таныстырды. Праймеризге барлығы 10 990 үміткер қатысқан. Бұл үміткерлердің 70%-ы өзін-өзі ұсынғандар. 30%-ын бастауыш партия ұйымдары ұсыныпты.

Партияның негізгі міндетінің бірі — адамдарды саясатқа тарту ісі осылайша оң аяқталды деп есептейді олар. Әрине праймериз барысы қоғамда қызу талқыланып, түрлі ой-пікірлер жарияланды. Сыншы да, құптаушы да жеткілікті болды. Алайда партия тізімін іріктеудің объективті жолы әзірге праймериз ғана. Бұл әлемдік әдіс.

Үміткерлердің арасынан белгілі қоғам қайраткерлерінің, қазіргі депутаттардың, өнер және спорт жұлдыздарының, журналистердің есімдерін байқауға болатын еді. Қатысқан үміткерлердің 36,7%-ын — әйелдер, 29%-ын — 35 жасқа дейінгі жастар құрады.

Праймериз өткізу жөніндегі Орталық ұйымдастыру комитетінің ақпараты бойынша, төрт күнге созылған дауыс беруге 662 687 адам қатысыпты. Сайлаушылардың басым бөлігі, яғни 581 104 адам онлайн дауыс берген, 81 583 дәстүрлі әдіспен сайлау учаскелеріне келіпті.

Дауыс беруде белсенді болған аймақтар қатарында Алматы мен Атырау облыстары (94%), Түркістан облысы (93%), Алматы қаласы (73%), Қарағанды облысы (66%), Нұр-Сұлтан қаласы (65%) аталды.

Праймериздің алғашқы кезеңі аяқталып, аймақтардағы рейтингтер бойынша көшбасшылар анықталды. Енді партиялық іріктеудің келесі кезеңі аймақтық және жалпы партиялық съезд өтіп, партиялық тізім жасақталуы тиіс. «Біздің партия жаңа саяси дәстүрдің негізін қалады. Партия-ішілік демократияның нақты механизмі енгізілді. Елдегі саяси пікірталастың мәдениетін қалыптастырып жатырмыз. Біз праймериздің партия үшін алдағы Мәжіліс пен барлық деңгейдегі мәслихаттар сайлауына

Саяси тәжірибедегі алғашқы праймериз

дайындық екенін ашық айттық. Бізге алдағы сайлау науқанында да, билік органдарында да партияның өкілі бола алатын мықты лидерлер керек. Біз алдымызға праймеризді ашық және бәсекелі өткізу мақсатын қойдық. Ол мақсатымызға жеттік деп ойлаймын. «Nur Otan» партиясы барлық уақытта да өз қатарына жаңа мүшелерді тартуға қызығушылық танытып келеді. Жаңа күштер және кәсіби мамандармен партия қатарын толықтырып отырудың маңызы зор», — деді партия хатшысы Арман Қырықбаев баспасөз мәслихатында.

Праймериз барысында 216 сайлауалды бағдарлама жобасы қаралып, 20 мыңнан астам ұсыныс жиналды. Ұсыныстардың басым бөлігі тұрғын-үй коммуналдық шаруашылығы (21%), көлік және инфрақұрылым (15%), әлеуметтік проблемалар (11%), білім беру (8%), денсаулық сақтау (7%) мәселелеріне қатысты болды.

Өткізілген праймериздің ең пайдалы жағы онлайн дауыс беруден жинақталған тәжірибе. Бұл тәжірибе алдағы сайлауларда қолданылуы әбден мүмкін.

Праймеризде үміткерлер арасында Zhubanov University бастауыш партия ұйымы ұсынған кандидаттар аса зор белсенділік танытты. Қатысқан жубановшы үміткерлер бәсекелестіктің барлық атрибуттарында сүрінбей, үгіт-насихат шараларын барынша ашық өткізіп, жария пікірталастарда өз позицияларын өткір жеткізді.

Солардың бірі — Мира Балтымова, филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, «Жылдың үздік оқытушысы-2015» атағының иегері,

университеттің бас ғылыми хатшысы. Ол жастардың ғылыммен айналысуына қолдау көрсету арқылы жаңа жұмыс орындарын ашуына ықпал ету туралы ұсынысын баса насихаттады.

«Мемлекет басшысы Қ.Тоқаев «Жаңа жағдайдағы Қазақстан: іс-қимыл кезеңі» туралы Қазақстан халқына жолдауының «Қолжетімді әрі сапалы білім» туралы бөлімінде ғылым саласын дамытуға серпін беру керектігіне назар аударып, «Ғылымды қаржыландырудың және қолдаудың маңызды көзі — ірі кәсіпорындардың, әсіресе шикізат саласындағы компаниялардың қаражаты», — дей келіп, тапқан табыстың 1 пайызын ғылым мен технологияны дамытуға беру туралы қолданыстағы норма талаптарының сақталуын қадағалауды қамтамасыз етуге тапсырма берді және ірі бизнес өкілдері өңірлік университеттердің ғылыми қызметін қамқорлыққа алуы туралы айтты. Сол арқылы ұлттық деңгейдегі нақты мәселелерді шешуге ғылымның әлеуетін пайдалану қажеттігін көрсетті.

Ақтөбе — Батыс Қазақстандағы білім беру мен ғылымның ірі орта-

лығы, ендігі кезекте ғалымдарымыздың өңірді ғылыми-технологиялық тұрғыдан дамытуға әлеуетін арттыру керек. Бұл қалай жүзеге асырылады?

— Алдымен, ғалымдарымыздың жасы қартайып келеді, оны жасарту үшін жастарымыздың PhD докторантураға түсуі мүмкіндігін арттыру керек, бұл ретте Жубанов университетінде докторанттарға жеңілдік жасау мәселесі қарастырылған, ендігі жерде мемлекеттік грантпен қатар, өңірлік өндірістердің тарапынан гранттар бөлінсе. Осы арқылы ғылыми кадр дайындау және өндірісте тікелей ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүр-

гізу секілді екі мәселені шешуге болады;

— Университет пен өндірістердің байланысын орнату тек ЖОО тарапынан ғана емес, өндірістер тарапынан да туындаса, бұл ретте университеттегі дуалды оқыту, оқу процесін цифрландыру және практик-мамандарды тарту, студенттердің өндірістік практикасын ұйымдастыру және өндірістің болашақ кадрларын дайындау мәселесін шешуге болады;

— Ғылымға құштар, тың идеяға ие жастар саны көп, оларға стартап жобаларын дайындаудың теориясы университетте үйретіледі, тәжірибе жасау үшін оқу және ғылыми зертханалары бар, шетелде оқыту үшін академиялық ұтқырлық және қосдипломды білім бағдарламалары қолданылуда, ендігі жерде нақты жобаларды жүзеге асыру практика мен қаржылай қолдауды қажет етеді, осы мақсатта өндіріс-университет байланысын одан әрі нығайту жас ғалымдарды дайындауға ықпал етеді;

— Ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша жас ғалымдарды гранттық қаржыландыруға арналған конкурс өндірістің қатысуы арқылы қолданбалы сипаттағы жобаларға қолдау білдіру ғылымды коммерциализациялау және ғылыми жобалардың өнімділігін арттыру мәселелерін шешуге ықпал етеді. Осы мәселелер алдыңғы қатарлы дамыған мемлекеттерде жүзеге асырылып келеді, бұл талапкер - университет - студент - өндіріс - ғалым маман тізбегін құрайтын ауқымды мәселені шешуге ықпал етер еді», — деп тұжырымдады сөзін М.Балтымова.

Праймеризге қатысқан Халықаралық ынтымақтастық орталығының директоры, филология ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан педагогикалық ғылымдар академиясының академигі Гүлжан Шоқым «Праймериз мәресіне жетті. Праймериз жобасы

— саяси мектеп пен тізгінді кездесулер ортасы болды. Пікір алыстық, ой бөлістік, тәжірибе жинақтадық. Еліміздің білім беру мен ғылыми зерттеу саласына қатысты тың идеяларым мен жаңа жобаларымды таныстырдым, партияластар ұсынысын тыңдадым. Мен қызмет жасайтын Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің Қазақстанның жаңа жағдайында өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына үлес қосатын мамандарды дайындауға, адами капиталды дамытуға және оны әлемдік біліммен ұштастыруға қарымы жеткілікті. Болашақта осы жобалар өз шешімін тауып, жалғасын табады деген үміттемін», — деді Г.Шоқым. Оның праймеризге қатысудағы басты мақсаты — жаппай қамтитын және талап етілген білімге қол жеткізу, мамандардың кәсіпкерлік, индустриялық құзыреттіліктерін дамыту, білім беруді цифрландыру, қолжетімділігін арттыру болды, сонымен қатар ұзақ жыл тәжірибесі бар тіл маманы болғандықтан ұлттық мәдениет пен қазақ тілінің дамуына да баса назар аударды.

Әлеуметтік және тәрбие ісі жөніндегі проректор Нұржан Бердыбаев ұсынған бағдарлама-

сы негізі ретінде құқықтық даму жолдарын алды. Ол мамандығы заңгер болғандықтан халықтың жалпы құқықтық сауаттылығын арттыруға, жастар арасындағы құқықбұзушылықты болдырмауға,

жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға күш салатынын, сондай-ақ «Атамекен Ақтөбе» әлеуметтік жобасы аясында шетелдік қандастарымызды өңірдегі оқу орындарына білім алуға тартуда нәтижелі қадамдар жасайтынын айтты.

Педагогика PhD-і, аға оқытушы Жандарбек Иманчиев білім жүйесін алдыңғы қатарлы елдер үлгісінде жетілдіру жұмыстарына баса назар аударамын деді. Ол бұл тақырыпқа монография жазып шыққан ғалым. Сондықтан бағыттың қыр-сырын меңгерген, батыл ұсыныстар айтуға әзір.

Партияшілік іріктеу сайысына жастар назары жоғары болды.

Халықаралық ынтымақтастық орталығының маманы Дәулет Қантөреұлы сайлауалды бағдарламасында маңызды мәселе етіп, шетелдік жоғары оқу орындарына білім гранттарын бөлу туралы сұрақты қойды.

«Өзге елде білім алу ой-өрістің қалыптасуына, білімнің шыңдалуына, дамыған елдердің экономикасын көріп бәсекелестікке ұмтылуға, Отанға деген патриоттық сезімнің артуына тікелей әсер ететін негізгі фактор. Цифрлық технология дамыған заманда жас мамандарға белгілі уақыт аралығында шетелде білімдерін жетілдіріп, тәжірибеден өтуге жағдай жасауымыз қажет.

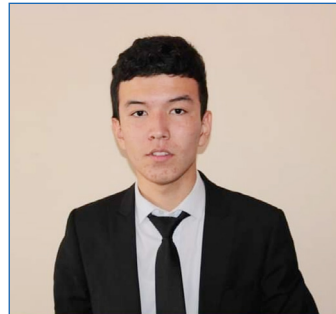
Қазіргі таңда жастарды шетелдік оқу орнына түсіру, шетелдік гранттарды үйлестіру бойынша арнайы жұмыс істейтін мемлекеттік бөлім немесе мамандар жоқ. Көп жағдайда интернет жүйесі арқылы жеке агенттіктердің көмегіне жүгініп, ақылы қызметке қаражаттарын жеткізе алмай жатады» — деді Д.Қантөреұлы.

Жастар ісі жөніндегі комитет төрағасы, танымал волонтер Нарқозы Қартжан цифрлық дәуір-

дегі ел болашағының жарқын болуының негізгі шарты ақылды және алғыр жастар, сондықтан осындай талапты жастарға жан-жақты қолдау керек, — деп праймеризге қатысқандағы көздеген мақсатын түсіндірді.

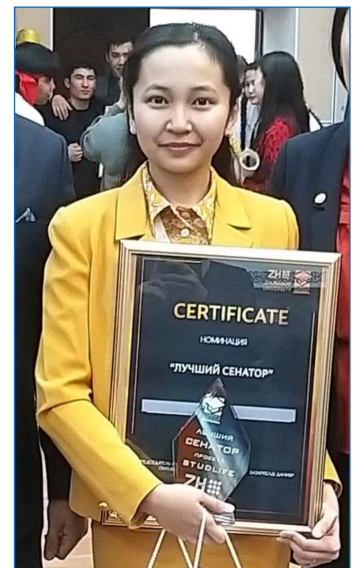
«Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының 2-курс магистранты Сұлтан Жұбаназаров та елімізде әлі дұрыс жетілмей жатқан цифрландыру мәселесіне баса көңіл бөлетінін жеткізді. 2018 жылы осы университеттің «Ақпараттық жүйелеу» бакалавриатын тәмамдаған, ол осы бағытта жобалармен жұмыс жасап жатыр. Бірі — Smart City» жобасы. Осы жоба аясында магистрант ғалым ұстаздарының қолдауымен Ақтөбе қаласын дамытудың жаңа тұжырымдамасын әзірлеп, ҚР Білім және ғылым министрлігінің гранттық конкурсына ұсынды.

«Ауылшаруашылық саласын цифрландыру агроөнеркәсіп кешеніндегі міндеттерді шеше отырып, әлемдік рынокта ауыл шаруашылығы өндірушілерінің бәсекеге қабілеттілігін көтеру арқылы өз ұстанымын жүзеге асыруға, елдегі агроөнеркәсіп кешенінің индустриалды-инновациялық секторын толықтыруға және мемлекеттің азық-түлік қауіпсіздігін нығайтуға қолдау жасайды.

Цифрлық технологиялар ауылшаруашылық және азық-түлік тауарларының саудасын жаңа нарықтарға қосу арқылы мемлекеттік стандарттардың сақталуын бақылауды қамтамасыз етеді. Ауылшаруашылық саласын цифрландыру арқылы ауылдарды ауқатты және қазіргі заманға сай мекенге айналдырамыз», — дейді кандидат. С.Жұбаназаров биыл наурыз-шілде аралығында Польша Респуб-

ликасының Катовице қаласында, В.Корфант атындағы Верхнесилезск экономикалық университетінде менеджерлік бағытта ғылыми тәжірибеден өтіп келді.

Кәсіби бағдар беру және қабылдау комиссиясы бөлімінің әдіскері Бану Умирзакова жастар заман талабынан қалыс қалмауы тиіс деп есептейді. Ол орта білімді Назарбаев зияткерлік мектебінен алған, университетті «Есептегіш техника және бағдарламалық қамтамасыз ету» мамандығы бойынша аяқтаған алғыр жас. «Менің тәжірибемі Мәжіліс және мәслихат депутаттарымен, қоғамға танымал тұлғалармен, беделді компания басшыларымен бір саяси додаға түсуім — үлкен жетістік. Бәсекелестік деңгейі жоғары, сонда да тайсалмастан, алға қойған міндеттерім мен мақсаттарымды орындауға әзірмін. Келешегіміздің кілті — тап-нысы жоғары, жігерлі жастарда. Сондықтан да, барлық міндеттерімізді бос сөзбен емес, нақты іспен дәлелдейтін уақыт жетті» деді Б.Умирзакова.

Праймеризге өңірден қатысқан барлық үміткерлерге «Nur Otan» партиясының Ақтөбе облыстық филиалы төрағасы, облыс әкімі Оңдасын Оразалин бастамашыл қадамдары мен азаматтық белсенділіктері үшін Алғыс хат табыстады.

Праймериз кезінде сайысқа түскен үміткерлер де, оларға дауыс берген сайлаушылар да тәжірибе жинақтады. «Nur Otan» партиясы праймеризге қатысқан әр азаматтың қабілетін ел игілігіне дұрыс пайдаланар деген сенім бар.

«Nur Otan» партиясы өткізген праймериз басқа партияларға да серпіліс беріп, оны өткізу дәстүрге айналса құп. Себебі, осындай додаларда үміткердің сауаты мен интеллект деңгейі айқын байқалады, оның үстіне саяси тәжірибедегі алғашқы праймериз ашық, online жүйесінде өтіп, жалпыхалықтық мазмұн мен сипат алды.

Гүлнара Қараша

✓ Leaders

Развитие фундаментальных наук в Актобе началось еще в 30-х годах прошлого столетия. Перспективой этому послужило открытие первого ВУЗа в регионе, где начал функционировать физико-математический факультет.

За 85 лет истории факультет ныне Актюбинского регионального университета им.К.Жубанова выпустил немало известных ученых и специалистов, которые трудятся в крупных компаниях страны. На сегодняшний день физико-математический факультет является одним

дипломом последние получают и дополнительные специальности по разным траекториям. В связи с принятием закона «О статусе педагога» это актуально. Как известно, школьные педагоги аттестуются и получают квалификацию «педагог-модератор», «педагог-эксперт», «педагог-исследователь» и так далее. Сейчас учителя должны не только преподавать, но и заниматься исследовательской деятельностью. Мы готовим наших студентов уже здесь, в стенах университета. Парк инновационных технологий тесно связан с нашим факультетом, используем материально-техническую базу в учебном процессе. Очеви-

Лучшее еще впереди

из основных крупных факультетов университета. Профессорско-преподавательский состав и студенты тесно сотрудничают с зарубежными вузами-партнерами и ежегодно становятся обладателями грантов на проектные финансирования. Редакция газеты «Zhubanov University» узнала об успехах подразделения и планах на будущее в интервью с недавно назначенным деканом факультета, кандидатом педагогических наук Аскаром Аймукатовым. Беседу вела Ажаргуль Кунарова.

— Аскар Тукпанович, вы обучались в России, повышали квалификацию в Алматы, где в свое время собиралась вся научная элита нашей страны. Долгое время работали в сфере технического и профессионального образования, а сейчас возглавляете один из основных, фундаментальных факультетов крупного вуза Западного региона. Каково это? Трудно ли было или совсем нет отличий?

— Организация учебно-воспитательного процесса схожа, как в системе профессионально-технического, так и в системе вузовского образования. Ведь сфера одна. Есть, конечно, отличия. Например, в системе ТИПО организация учебного процесса направлена на углубленные

знания по профессии, подкрепляемые практикой, т.е. больше внимание уделяется формированию компетенций. Но как таковых сложностей не было. Сориентироваться можно, так как есть опыт, есть навыки. Я продолжительное время проработал в системе ТИПО, непосредственно занимался учебно-методичес-

на спрос. В каком направлении работает ваш факультет?

— Студенты, будущие специалисты фундаментальных наук — интеллектуальный потенциал нашей страны. Поэтому это направление должно не только подниматься, но и развиваться в правильном направлении. До этого

ден яркий тандем развития науки и обучения, что в свою очередь влияет на развитие научно-педагогической деятельности. Также большое внимание уделяется работе с магистрантами и докторантами — тоже одно из основных направлений нашего факультета.

— Физико-математичес-

кой деятельностью. Работал в институте повышения квалификации НЦПК «Өрлеу», где система схожа с вузовской.

— В одном из интервью зарубежных математиков наткнулась на суждение, что математическая наука должна ориентироваться

много усилий было приложено в развитие фундаментальных наук.

Еще одно направление нашего факультета — это педагогическая деятельность. Ведь наши студенты не только будущие ученые-физики, ученые-математики, IT специалисты, но и учителя. Вместе с

кий факультет уже 2 год подряд лидирует среди всех факультетов нашего университета по показателям GPA. Как вы достигли таких успехов?

— Здесь надо отметить, в первую очередь, плодотворную работу профессорско-преподавательского сос-

тава факультета по ключевым направлениям показателя GPA. У нас функционируют три кафедры: «Информатики и информационных технологий», «Математики» и «Физики». Остепенённость кафедры «Физики» составляет - 47%, кафедры «Информатики и информационных технологий» - 35%, кафедры «Математики» - 50%. Также хочу отметить участие ППС в научных проектах. Ежегодно наши ученые и студенты участвуют и занимают призовые места в международных, республиканских проектных конкурсах, олимпиадах и так далее. Это первое. Второй момент — материально-техническая оснащенность факуль-

чающихся в нашем факультете — 17. Если быть конкретным, то на кафедре математики 10 преподавателей ведут занятия на трех языках, на кафедре информатики и информационных технологий - 27 и 4 - на кафедре физики. Еще один факт, требующий владение английским языком - использование IT-технологий. Большинство программных обеспечений, аббревиатур, текстов используют, в основном, английский язык.

— Любый новый руководитель приходит со своими новыми идеями. Можете поделиться своими планами?

— Планы, в первую очередь и в дальнейшем, держать ведущие пози-

Аймукатов Аскар Тукпанович

В 1984 году окончил Свердловский инженерно-педагогический институт по специальности «Машиностроение», квалификация - инженер-педагог.

В 2006 году защитил диссертацию на соискание ученой степени кандидата педагогических наук, по специальности 13.00.02 – Теория и методика обучения и воспитания (информатика), на тему «Методика обучения компьютерной графике и геометрическому моделированию в курсе информатики политехнического колледжа».

В 2008 году издана монография «Обучение компьютерной графике и геометрическому моделированию в курсе информатики политехнического колледжа», рекомендованная к печати Республиканским учебно-методическим объединением среднего профессионального образования МОН РК и кафедрой «Информатики и прикладной математики» КазНПУ имени Абая (ISBN 9965-9286-5-7).

Аскар Аймукатов автор 3-х учебных пособий одобренных и рекомендованных Министерством образования и науки РК, разработчиком 4-х электронных учебных пособий для организаций технического и профессионального образования. Имеет более 30 научных публикаций.

За вклад в сфере образования награжден нагрудными знаками «Отличник образования РК», «Почетный работник образования РК».

тета. Как я уже отметил, наши студенты используют потенциал Парка инновационных технологий университета, оборудование технопарка. Занятия в основном проходят на базе технопарка. Другими словами, для наших студентов созданы все условия для комфортного, качественного образования, а они этим успешно пользуются. Немаловажную роль играет и устоявшие правила, традиции. Ведь издавна физико-математический факультет является основным, ведущим факультетом. У нас работали и работают известные за пределами нашей страны ученые. Недавно стали известны результаты конкурса научных проектов на грантовое финансирование, в котором ученые двух кафедр «Математики» и «Физики» выиграли гранты, это Шункеев К.Ш., Сагымбаева Ш.Ж., Бекешова А.З., Тлеубергенова М.А., Иманчиев А.Е. На данный момент ППС факультета готовит дополнительные заявки для участия в конкурсе.

— Языковая компетентность специалистов - один из важных пунктов современного образования. Как обстоит дело у вас на факультете?

— Полиязычие - один из актуальных критериев современного образования. Плюс ко всему наличие иностранных студентов на факультете тоже в свою очередь обязывает преподавателей вести занятия на трех языках. На сегодняшний день число иностранных студентов, обу-

ции. Будем продолжать работу по материально-техническому оснащению факультета. Например, на следующий год университет выделяет финансирование на закуп современных компьютеризированных лабораторий по физике, интерактивных сенсорных панелей, а также компьютерной и периферийной техники.

В этом учебном году, в качестве итоговой аттестации, выпускники будут выполнять дипломное проектирование. Наша позиция в этом плане, студенты должны выполнять практико-ориентированные проекты. Мы предлагаем студентам дипломные проекты по различной тематике, например, по проектированию «Умной теплицы» и мобильного приложения для управления, по разработке автоматизированной информационной системы поликлиники АРУ им. К.Жубанова, по цифровизации отдела кадров и т.д. В рамках дипломных проектов, планируется разработка прототипов электронных ресурсов на казахском языке по кафедре математики, для дальнейшего применения в учебном процессе. Конечно, перспективных планов много, все раскрывать не буду. Главное, довести все задуманное до логического успеха. Лучшее еще впереди.

— Желаю вам дальнейших успехов!

☑ Main news

ОҚЫТУШЫ-ПРОФЕССОР НОБЕЛЬ СЫЙЛЫҒЫНЫҢ ИЕСІ

АҚШ-тың Коннектикут штатындағы Нью-Хейвен, Йель университетінің профессоры Луиза Глюк әдебиет саласы бойынша 2020 жылғы Нобель сыйлығының иегері атанды. Бұл жоғары атаққа профессор ақындық таланты арқасында қол жеткізді. Америкаға танымал ақын Луиза Глюк 1943 жылы Нью-Йоркте дүниеге келген. Массачусетс штатындағы Кембридж қаласында тұрады. Ол 1968 жылы тырнақалды өлеңдер жинағын шығарып, көп ұзамай заманауи әдебиеттегі ең көрнекті ақындардың бірі ретінде таныла бастады. Бірнеше беделді марапаттарға профессор Л.Глюк ақын ретінде ие болды, олардың арасында Пулитцер сыйлығы (1993) және Ұлттық кітап сыйлығы (2014) бар. Лауреат ақын ағылшын тілі маманы.

ПЕДАГОГ-ПРОФЕССОР ЗАВОЕВАЛА НОБЕЛЕВСКУЮ ПРЕМИЮ

Профессор университета Йель Нью-Хейвена штата Коннектикут США Луиза Глюк удостоена Нобелевской премии 2020 года по литературе. Такой высокий титул она получила за свой поэтический талант.

Известный в Америке поэт Луиза Глюк родилась в 1943 году в Нью-Йорке. Проживает в Кембридже штата Массачусетс. Первый сборник опубликовала в 1968 году и завоевала известность одной из самых популярных поэтесс в литературе. Профессор Л.Глюк имеет множество наград в качестве поэта, среди них Пулитцеровская премия (1993) и Национальная книжная премия (2014). Она является англоведом.

EDUCATOR - PROFESSOR WON THE NOBEL PRIZE PROFESSOR LOUISE

Gluck of the Yale University of New Haven, Connecticut, USA, was awarded the 2020 Nobel Prize for Literature. She received such a high title for her poetic talent. The famous American poet Louise Gluck was born in 1943 in New York. Lives in Cambridge, Massachusetts. The first year was published in 1968 and won fame as one of the most popular poetesses in literature. Professor L. Gluck has received numerous awards as a poet, among them the Pulitzer Prize (1993) and the National Book Prize (2014). She is an Englishologist.

Жаңалықтарды интернет материалдары бойынша дайындаған Айерке Сұлтанбекова

Дезинфекция дома без вреда здоровью

С начала пандемии спрос на хлор-содержащие моющие средства резко возрос. Люди хотят обезопасить себя и близких от нашумевшего вируса COVID-19. Да и на полках магазинов представлен огромный выбор чистящих гелей, порошков и жидкостей. Есть в такой дезинфекции вторая сторона. Врачи отмечают, что обрабатывать помещения с хлором можно только в отсутствие людей. Но и после такой обработки пары химиката остаются в воздухе и попадают в дыхательные пути. Особенно это опасно для детей и людей, страдающих аллергией.

Предлагаем нашим читателям рецепт мыльно-содового раствора, который безопасен для здоровья. Его рекомендуют для мытья полов дома, игрушек и мебели, особенно, если кто-то из членов семьи болен вирусно-инфекционным заболеванием.

Рецепт очень прост и доступен по цене:

- 10 л воды;
- 100 г мыла;
- 100 г соды.

Для приготовления мыльно-содового раствора лучше всего взять хозяйственное мыло. Оно имеет простой натуральный состав без вредных химических примесей.

**Подготовила
Айерке Султанбекова**

**Газет ҚР Ақпарат
және қоғамдық даму
министрлігінде қайта тіркеліп,
№KZ26VPY00026721 куәлігі
09.09.2020 ж. берілген.**

Газет айына бір рет шығады

Газет бетінде жарияланған
материалдарды көшіріп
басу үшін міндетті түрде
редакцияның рұқсаты керек.

**Zhubanov University
облыстық ақпараттық-
танымдық газеті**

Меншік иесі:
ҚР БЖҒМ «Қ.Жұбанов атындағы
Ақтөбе өңірлік университеті»
коммерциялық емес
акционерлік қоғамы

**Басқарма төрағасы - ректор
Бауыржан Ердембеков**

Бас редактор
Гүлнара Қараша

Аудармашы
Айгерке Сұлтанбекова

Дизайнер:
Айгерім Нуршина

Фотограф:
Есет Сағрузин

Редакцияның мекенжайы:
030000, Ақтөбе қаласы,
Гришин көшесі, 7 «А»
337 бөлме

E-mail:
gazetaZhU@mail.ru
Сайт: www.arsu.kz

Facebook: ZhU oblystyq gazetі

Таралымы: 5000 дана